The background of the slide is a spiral-bound notebook with a light brown, textured cover. The spiral binding is on the left side. The text is centered on the page.

Úloha NT u pacienta na sondové výživě

Marcela Fliegelová

4. interní klinika VFN Praha

nutriční tým

---

 lékař nutricionista

 nutriční terapeut

 zdravotní sestra

 farmaceut

= Efektivní poskytování umělé výživy

(hospitalizace + domácí prostředí)

kompetence NT

- edukace dietního opatření
- zhodnocení nutričního stavu
- nutriční bilance

- orientace v EV (přípravky, složení)

- edukace EV (užívání, podávání)
(sipping, sondy)

kdy sondová výživa (SV)

- ☰ nedostatečně pokrytí potřeb
(dietou, umělou výživou per. os.)
- ☰ plně nebo částečně funkční zažívací trakt
- ☰ absence kontraindikací EV
- ☰ usnadnění ošetrovatelské péče - **NE**

indikace

Proteinová a proteinoenergetická malnutrice

- 📄 syndrom krátkého střeva
- 📄 zánětlivá střevní onemocnění (CN, UC)
- 📄 akutní, chronická pankreatitida
- 📄 zhoubné novotvary
- 📄 předoperační a pooperační příprava

indikace

---

 poruchy příjmu potravy

 dyspeptické syndromy

 anorexie při chemoterapii a radioterapii

 neurologické onem. (Hunting., Parkinson)

cíle u SV

- poskytnutí dostatečného množství energie, základních živin, dalších látek
- zlepšení kvality života, tělesných funkcí
- právo pacienta přijmout či odmítnout nutriční podporu

výhody SV

- 📄 přirozená cesta, přirozený přívod živin
- 📄 udržuje integritu GIT (střevo, žaludek, slinivka)
- 📄 finance (na den 300,- PV 2000,-)
- 📄 méně závažných komplikací
- 📄 také v domácím prostředí

komplikace

- 📄 **mechanické** - ucpání, zauzlení, poškození, vytažení sondy, poškození sliznice v nose, krku, jícnu, žaludku
- 📄 **infekční** - průjem, aspirační bronchopneumonie
- 📄 **gastrointestinální** - průjem, nauzea, zvracení, nadýmání, zácpa, bolest břicha
- 📄 **metabolické** - hyper – hypoglykemie, dehydratace
- 📄 **aspirace** - vdechnutím (kontrola umístění sondy, sledování zbytkové tekutiny v žaludku)
- 📄 **špatná snášenlivost** - navyšovat rychlost pomaleji

komplikace

---

 neprůchodnost sondy - častá u tenčích sond (špatné proplachování), proplach stříkačkou 2 ml horkou vodou, aplikace celaskonu nebo pankreat. enzymů dom. prostředí – citron, kola

Nikdy ne mechanicky!

 Dislokace sondy - dobrá fixace sondy na kořen nosu, tvář, hlavu

formy

- ☞ **NGS** - nasogastrická sonda vedoucí do žaludku, podávání bolusem
- ☞ **NJS** - nasojejunální sonda vedoucí do jejunu, podávání pumpou
- ☞ podávání krátkodobé, dlouhodobé
- ☞ sondová výživa - úplná, částečná
- ☞ kombinace SV s běžnou stravou

formy

- ☞ **PEG** - výživová stomie vedoucí do žaludku, bolusové podávání
- ☞ **PEG - J** - výživová stomie vedoucí přes žaludek do jejunu (pumpou)
- ☞ **PEJ** - výživová stomie vedoucí přímo do jejunu (pumpou)
- ☞ Podávání dlouhodobě, úplná (PEG i částečná)

formy

---

 chirurgicky zřízená výživová stomie

gastrostomie

jejunostomie

vlastní edukace

Pacient, rodina

 NGS, PEG, gastrostomie - bolusové
podávání EV v domácím prostředí
stříkačkou (60-160 ml)

dávka 50-250 ml výživy + 50 ml proplach
(čaj, voda)

 podávání léků

 pomůcky (stříkačky, čtverce)

edukace

- 📄 **NJS, PEJ, PEG-J, jejunostomie** -
podávání EV pomocí pumpy v domácím
prostředí noční režim (není pravidlem)
- 📄 edukační materiál - manuál
- 📄 smlouva
- 📄 pomůcky (speciální sety, stříkačky, naso-fix)
- 📄 pumpa včetně příslušenství (batoh)

edukace

- 📄 obsluha pumpy
- 📄 aplikace výživy, rychlost 20-30 ml, navyšování, konečných 80-140 ml
- 📄 proplachy sondy (před a po podání 20 ml vody, u nízkých průtoků během podání 3-4 hod.)
- 📄 proplach trávicím enzymem (Kreon)
- 📄 údržba setu
- 📄 komplikace (ucpání, vytažení sondy)

péče

Stomie, sondy

- 📄 převazy dle potřeby (po zavedení denně)
- 📄 očištění okolí místa vpichu
- 📄 změny v okolí vpichu (zarudnutí, vytékání výživy)
- 📄 zanoření a rotace pravidelně (mimo chir. zříz.)
- 📄 hygiena
- 📄 dobrá fixace (NJS, NGS) kořen nosu, tvář

edukace

- 📄 ambulantní pacient cca 1- 2 hodiny
- 📄 hospitalizovaný pacient 2- 4 dny (dle potřeby)
- 📄 pracoviště - 4. int. kl., jiná odd. v rámci VFN, jiná zdravotnická zařízení
- 📄 konzilium nutricionisty
- 📄 denní množství podávané výživy a druh výživy určuje lékař

Nutriční ambulance

- pravidelné kontroly
- všechny potřebné pomůcky
- kontrola sondy, stomie
- úprava výživy dle potřeby pacienta
(druh, množství)
- servis 24 hodin denně
(NT, ambul. sestra, odd. JIP)

pacienti v číslech

---

 edukace NT r. 2014 cca 90, JIP - 10

 NJS - 43

 NGS - 4

 PEG - 40

 Jejunostomie - 1

 PEG-J - 1

pacienti na SV 4.interní kl.

---

 celkem – 248 pac.

 muži - 156, ženy - 92

 PEG - 172

 NJS - 65

 NGS - 2

 PEG J - 4

 gastrostomie - 3, jejunostomie - 2

závěr

- 📄 zkušenosti v oblasti sondové výživy
- 📄 konzultace
- 📄 Marcela.Fliegelova@vfn.cz

Děkuji za pozornost